

Holdning

Viden

Sundhed

Uddannelse

Livskvalitet

Digitalisering

Tillid

Årsberetning

 Det Centrale Handicapråd

2020

Indhold

1	Formandens forord.....	2
2	Bekæmpelse af fordomme om handicap	5
3	Viden er vigtig for målrettede indsatser	6
4	Ligebehandling i forebyggelse og adgang til sundhedsydelse	8
5	Behov for bedre vilkår for og adgang til uddannelse for unge med handicap.....	9
6	Måling af livskvalitet som giver mening for alle.....	11
7	Digital kommunikation mellem mennesker med handicap og det offentlige.....	12
8	Tillid i mødet mellem borgeren og det offentlige	13
9	Kommunale Handicapråd	15
10	Det Centrale Handicapråd i medierne	16

1 Formandens forord

Året 2020 vil for mange komme til at stå skarpt i erindringerne, fordi det uomtvisteligt har sat sit aftryk på alt og alle. Med corona-pandemien har vi alle på godt og ondt fået vores hverdag vendt på hovedet – ikke bare én, men flere gange. Vi har alle måttet finde nye veje for at få hverdagen og arbejdslivet til at fungere, mens planlagte arbejds møder, netværksbesøg, private arrangementer og oplevelser har måttet udskydes, og velforberedte indsatser samt aktiviteter gentænkes eller aflyses.

Alle har vi udvist og taget nye hensyn. Mange mennesker med handicap har måttet leve en hverdag med afsavn, hvor alt det kendte som familie, netværk, rutiner, fysisk fællesskab og beskæftigelse har været byttet ud med afstandskrav, mundbind, digitalt samvær, selvisolation og ensomhed.

Alt det, vi plejer at gøre, har i 2020 været udfordret, men heldigvis har 2020 også bragt nye muligheder med sig. Vi har i høj grad lært, at mange aktiviteter kan foregå på lige så givende og lærerige måder uden fysisk deltagelse. Vi er blevet mere digitale, og med digitaliseringen er også kommet nye løsninger i forhold til både støtte, fællesskaber og muligheder for beskæftigelse, som ikke nødvendigvis afhænger af fysisk tilstedeværelse.

Det mærkede vi selv i forbindelse med fejring af Det Centrale Handicapråds (DCH) 40-års jubilæum. Det var nemlig ikke en mulighed at fejre jubilæet fysisk, hvorfor også DCH begav sig ud på en digital jubilæumsfærd. Begivenheden blev markeret med en [video](#), som formidlede budskabet om nogle af de mange milepæle i rådets historie og om det fortsatte arbejde med at nedbryde især fordomme og holdninger. Budskaberne i videoen blev leveret af en række af de mennesker med handicap og centrale aktører på området, som ofte markerer sig i debatten, ligesom også rådsmedlemmer, undertegnede og social- og indenrigsminister Astrid Krag, var med til at fortælle om rådets 40-årige virke.

Dermed kunne DCH i 2020 på digital vis fejre 40 års fokus på udvikling af vilkårene for mennesker med handicap og 40 år som brobygger mellem regering, Folketing og organisationer. Med sin medlemskreds af nøgleaktører på områder, hvor udmøntningen af handicappolitik spiller en helt central rolle for levede liv med handicap, har DCH bidraget med erfaring og viden og et overordnet, velfærdspolitisk perspektiv på samfundsudviklingen, dér hvor det har betydning for mennesker med handicap. Og selvom der er sket stor udvikling på handicapområdet gennem de sidste 40 år, så er der meget at arbejde for endnu.

En vigtig milepæl i perioden har været Danmarks ratificering af FN's Handicapkonvention i 2009, hvorefter DCH fik til opgave at drøfte og vurdere samfundsudviklingen i lyset af FN's handicapkonvention med særligt fokus på inklusion og tilgængelighed, bekæmpelse af stereotyper og fremme af opmærksomhed om evner og bidrag fra mennesker med handicap.

Regeringen har i 2020 afgivet rapport til FN's Handicapkomité. I rapporten understreges DCH's særlige rolle og opgave i forhold til den holdningsbearbejdende indsats. Holdningsstrategien fra 2015, som var rettet mod at påvirke holdninger blandt børn og unge, virksomheder, myndigheder, foreninger og blandt mennesker med handicap, nævnes som vigtig. Specifikt nævnes også rådets kampagne "[Sød, sej og særlig – Min ven med handicap](#)", der er målrettet folkeskolens 2.-4. klasser. DCH oplevede stor opmærksomhed omkring kampagnen og vil derfor i 2021 lancere en ny kampagne, der er målrettet folkeskolens 5.-7. klasser. Helt generelt er opgaven med at udforme og kreere nye holdningsbearbejdende kampagner noget, som DCH vil have fortsat fokus på i de kommende år.

Milepæle har der været mange af – både de seneste 40 år, men så sandelig også i 2020, hvor der har været stort fokus på handicapområdet og på de mange udfordringer, som mennesker med handicap oplever; udfordringer som nu kommer endnu mere frem i lyset grundet corona-pandemien.

Pandemien har dog ikke sat en stopper for vigtige drøftelser på det handicappolitiske område i såvel pressen, offentligheden, organisationerne og Folketinget.

Lige inden sommerferien præsenterede social- og indenrigsminister Astrid Krag planen for den længe ventede evaluering af det specialiserede socialområde, som nu er godt i gang. Der er et stort behov for national specialeplanlægning, så vi sammen kan sikre, at de rigtige tilbud gives til borgerne – uanset bopælskommune – og at de specialiserede faglige miljøer omkring små målgrupper styrkes. DCH forventer meget af den kommende evaluering og de politiske drøftelser i forlængelse af denne evaluering.

Der har også været stort politisk fokus og pressebevågenhed på problemer med retssikkerheden og tillidskløften mellem mennesker med handicap og det offentlige system på handicapområdet. Mange aktører har markeret sig i debatten både med eksempler på problemstillinger og med forslag til løsninger.

Netop udfordringerne omkring tillid og kløften mellem borger og system er et af de områder, som DCH til stadighed har fokus på. Derfor har vi i 2020 igangsat arbejdet med at gentage en gap-analyse, som dels skal vise, om der er sket udvikling i tilliden siden sidste analyse i 2015, dels skal give redskaber og inspiration til arbejdet med at bedre samarbejdet og tilliden mellem mennesker med handicap og kommunerne. Resultaterne af undersøgelsen kommer i første del af 2021, og med aktuel viden i hånden vil DCH bidrage konstruktivt med nye perspektiver til debatten om løsninger på tillidskrisen.

Udover at indgå i aktuelle handicappolitiske debatter arbejder DCH målrettet med en række udvalgte temaer, som er centrale for mulighederne for livsudfoldelse og samfundsdeltagelse. Det drejer sig om de syv temaer: holdninger, viden, sundhed, uddannelse, livskvalitet, digitalisering samt tillid mellem borger og det offentlige.

I sin vision for arbejdet frem mod 2022 har rådet til hvert af disse temaer knyttet en række aktiviteter, der på forskellig vis skal nedbryde barrierer, understøtte løsninger og formidle information på det konkrete tematiske område. I 2020 har DCH særligt arbejdet med temaerne viden, livskvalitet, digitalisering, uddannelse og sundhed.

I årets løb har DCH derfor været med til blandt andet at sætte fokus på, at uddannelses- og beskæftigelsesgraden er lavere for mennesker med handicap. Nye undersøgelser indikerer, at beskæftigessituationen for mennesker med handicap er særlig konjunkturfølsom. Det er vigtig viden, som vi skal bruge til at skabe ekstra fokus omkring de støtte- og kompensationsmuligheder, som findes, men som desværre ikke er kendte nok hverken blandt mennesker med handicap, virksomheder eller i kommunernes beskæftigelsesindsats. Der er derfor et stort potentiale i at få øget vidensniveauet omkring beskæftigelsesområdet for mennesker med handicap - både til gavn for det enkelte menneske med handicap og for samfundet.

Også på sundhedsområdet er der store udfordringer, idet mennesker med handicap generelt lever med en dårligere helbredstilstand og har en kortere levetid, end mennesker uden handicap. I regeringens rapport til FN's Handicapkomité 2020 konstateres det eksempelvis, at der er lavere deltagelse i de nationale kræftscreeningsprogrammer for visse grupper; for eksempel kvinder med handicaps deltagelse i livmoderhalskræftscreening. Desværre beskrives der ikke konkret handling for at imødekomme problemstillingen.

Vi er stolte af, at vi corona til trods i 2020 har formået at holde gang i fokus og handlinger på det handicap-politiske område. Pandemien har vist os nye veje og samtidig vist, at alle – både med eller uden handicap – har behov for forståelse, støtte og accept. Derfor håber jeg også at den vigtigste læring, vi tager med os fra corona-året 2020, er værdien af netop rummelighed, inklusion og samfundssind.

Vi skal have ryggrad til at udvise større rummelighed og tillid. Vi skal turde vise mere samfundssind og åbenhed både i skoler, på arbejdsmarkedet og politisk. Vi skal ikke være bange for at lukke hinanden mere ind og lære hinanden at kende. For kun sådan kan vi alle bidrage med vores særlige styrker og evner, og kun sådan kan vi bryde med nogle af de mange fordomme, der forhindrer os i at skabe et inkluderende samfund.

”Er du rummelig, inviterer du alle med til festen, men er du inkluderende, byder du også op til dans.”

God læselyst med årsberetningen for Det Centrale Handicapråds arbejde i 2020.

Liselotte Hyveled
Formand for Det Centrale Handicapråd

2 Bekæmpelse af fordomme om handicap

2020 har vist, at der stadig er meget at arbejde med, når det kommer til holdninger til mennesker med handicap. DCH har gennem året arbejdet for bred inklusion og for at fremme bevidstheden om evner hos og bidrag fra personer med handicap blandt andet i forhold til holdninger til mennesker med handicap på arbejdsmarkedet. Sekretariatet blev ultimo 2020 opnormeret med henblik på at styrke netop det holdningsbearbejdende arbejde og særligt arbejdet med børn og unge.

Beslutning om at videreudvikle holdningskampagne til børn

Rådet besluttede i forbindelse med arbejdet med Vision 2022, at rådets arbejde med at bekæmpe stereotyper og fordomme skulle fokuseres på at bearbejde fordomme og holdninger om mennesker med handicap hos børn og unge. Rådet lancerede i 2019 en succesfuld holdningskampagne "[Sød, sej og særlig - Min ven med handicap](#)" målrettet elever i folkeskolens 2.-4. klasser. Den fik en god modtagelse og nåede ud til ca. 400.000 på sociale medier. Materialet blev desuden brugt aktivt i flere klasser. På baggrund af en ekstern evaluering af kampagnen, som pegede på vigtigheden af, at temaet genbesøges flere gange i løbet af folkeskolen med henblik på at skabe varige holdningsændringer, besluttede rådet samme år at afsøge mulighederne for at videreudvikle kampagnen til folkeskolens 5.-7. klasser. Arbejdet med kampagnen er igangsat ultimo 2020, og kampagnen forventes lanceret i sommeren 2021 med henblik på, at den kan bruges i undervisningen fra skoleåret 2021-2022. Både børne- og undervisningsministeren og social- og indenrigsministeren har tilkendegivet, at de vil bidrage med personlig støtte til den kommende kampagne.

Rimelig individuel tilpasning

I 2018 trådte loven om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap i kraft, hvilket var et stort skridt i retning af ligebehandling af mennesker med handicap. Desværre indeholdt loven ikke et krav om tilpasning i rimeligt omfang for de særlige behov, som personer med handicap måtte have. Rådet opfordrede regeringen til at fortsætte arbejdet med at få "rimelig tilpasning" tydeliggjort i loven og gentog en opfordring om at iværksætte en målrettet kommunikationsindsats om lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Med aftalen om kommunernes økonomi for 2020 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening blev det aftalt, at det præciseres i loven, at der skal ske rimelig tilpasning i offentlige skoler og dagtilbud til børn. I oktober 2020 fremsatte social- og indenrigsministeren et lovforslag om ændring af lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap med henblik på netop denne præcisering. Loven blev vedtaget kort før jul 2020, hvorved børn og unge med handicap fik ret til rimelig individuel tilpasning af ydelser i dagtilbud, i folkeskolen, i friskoler og private grundskoler (frie grundskoler). Retten gælder kun tilpasning, som er rimelig, og som ikke indebærer en uforholdsmæssig stor byrde for dagtilbuddet eller folkeskolen. Der skal i vurderingen lægges vægt på effekten i forhold til at fjerne barriererne og på omkostningerne forbundet med tilpasningen under hensyntagen til dagtilbuddets eller folkeskolens ressourcer. Loven trådte i kraft 1. januar 2021.

Fordomme på arbejdsmarkedet

Fordomme eller forestillinger om mennesker med handicap har også betydning for mulighederne for beskæftigelse for mennesker med handicap. Rådet offentliggjorde i 2019 en undersøgelse, der viste en stigning i danskernes fordomme og usikkerheder, når det kommer til at have en kollega med handicap. Det gav anledning til debat i landsdækkende medier. Som opfølgning på dette arbejde gennemførte Epinion i juni på vegne af DCH en spørgeskemaundersøgelse, som havde til formål at afdække, hvorvidt erfaringerne med hjemmearbejde under corona-krisen har åbnet døren for, at flere personer med handicap kan få en plads

på arbejdsmarkedet i form af helt eller delvist hjemmearbejde. Resultaterne viser, at de adspurgte ledere generelt er åbne overfor at ansætte en person i fremtiden, som enten helt eller delvist arbejder hjemmefra. Sandsynligheden falder dog markant, hvis ansøgeren har et fysisk eller psykisk handicap. På baggrund af undersøgelsen bragte [Berlingske i juli 2020 en artikel om emnet](#) med udtalelser fra formanden, ligesom mange andre medier har refereret til undersøgelsen.

”

Selvom man har en svækket krop eller en svækket psyke, har mange af de her mennesker et klogt hoved, hvor de kan bidrage med utrolig meget. Men det kan være meget, meget svært for dem at sidde fysisk på en arbejdsplads, hvor de kan være ekstra udfordret med deres handicap. Hvis de i stedet kan få et fleksibelt arbejde, hvor man måske kan tage nogle pauser, når man har brug for det, og er i et hjemmევანт miljø, kan det betyde, at man bliver mere effektiv og bedre kan fastholde et arbejde.

- Liselotte Hyveled, formand for Det Centrale Handicapråd

Holdninger til deltagelse i det ikke-digitale samfund

Rådet tog i 2020 hul på arbejdet med temaet digitalisering og de udfordringer den øgede digitalisering af samfundet kan have for mennesker med handicap, og er i den forbindelse inddraget i dialog med Digitaliseringsstyrelsen om den nye digitaliseringsstrategi.

Rådet har besluttet at igangsætte en holdningsbearbejdende kampagne, som har til formål at skabe større accept af ikke-digitale borgere ved at belyse de udfordringer, som mennesker med handicap kan opleve som konsekvens af indførelse af digitale post- og selvbetjeningsløsninger i den offentlige sektor.

Kampagnen skal adressere, at det kan have negative konsekvenser for ikke-digitale at stå uden for det digitale fællesskab, og at borgerne potentielt kan opleve mangel på socialt medborgerskab som konsekvens af fritagelse.

3 Viden er vigtig for målrettede indsatser

At sikre et robust datagrundlag er nødvendigt for at skabe velfunderede løsninger på de udfordringer, der er på blandt andet sundhedsområdet og uddannelsesområdet. Derfor har arbejdet med at styrke vidensgrundlaget på handicapområdet været centralt for samtlige temaer i Vision 2022. Flere af indsatserne under videnstemaet er derfor koblet til øvrige temaer og igangværende indsatser under Vision 2022. For eksempel har rådet arbejdet for at sikre finansiering til gentagelse af VIVE-undersøgelsen ”Personer med handicap – hverdagsliv og levevilkår” i 2020, som i skrivende stund er ved at blive gennemført. Denne vil give et vigtigt datagrundlag for udvikling over tid. Desværre har vi ikke kunnet få tilsagn om permanent finansiering til jævnlige gentagelser af levevilkårsundersøgelserne.

DCH har fået supplerende spørgsmål med i VIVE’s kommende levevilkårsundersøgelse om blandt andet omfanget af ikke-digitale borgere med handicap og borgere med handicap, som har et støttebehov i den digi-

tale kontakt med offentlige myndigheder, samt spørgsmål om mennesker med handicaps oplevelse af samarbejdet med kommunerne. Resultaterne af den nye levevilkårsundersøgelse giver et opdateret vidensgrundlag, som er et centralt element i rådets arbejde med samtlige temaer. Resultaterne vil derfor være afsæt for flere af rådets initiativer i 2021.

Rådet har desuden fokus på udvikling af datagrundlaget på børne- og ungeområdet og følger løbende Social- og Indenrigsministeriets arbejde med at udvikle dette datagrundlag. Rådet er i dialog med børne- og undervisningsministeren om viden om børn og unge i uddannelsessystemet (se desuden afsnittet om uddannelse).

Måling af livskvalitet og kvalitative undersøgelser

Rådet har i 2020 besluttet at anbefale at få igangsat kvalitative undersøgelser, som kan tilvejebringe mere dybdegående viden om blandt andet den gruppe af mennesker med handicap, som typisk ikke deltager i kvantitative undersøgelser; for eksempel mennesker med svære kognitive handicap. Det gælder blandt andet undersøgelser om livskvalitet, hvor rådet anbefaler, at der foruden en omfattende kvantitativ undersøgelse af livskvaliteten for mennesker med handicap også tages initiativ til et kvalitativt studie af livskvalitet hos borgere med svære udviklingshandicap.

Ny viden i 2020

Samlet set er der i 2020 genereret ny viden om mennesker med handicap på flere centrale områder; VIVE-undersøgelsen "Uddannelsesresultater og -mønstre for børn og unge med funktionsnedsættelser", som i 2018 blev initieret af DCH, blev offentliggjort i september 2020. Rådet har efterfølgende anbefalet børne- og undervisningsministeren at sikre, at der løbende følges op på undersøgelsens resultater, ligesom rådet har anbefalet, at ministeren tager initiativ til et kvalitativt supplement til undersøgelsen. Ministeren har ultimo 2020 tilkendegivet, at rådets anbefalinger følges (se desuden afsnittet om uddannelse).

I 2020 er flere nye undersøgelser om handicap og beskæftigelse blevet offentliggjort, og rådet har i efteråret behandlet resultaterne af undersøgelserne "Handicap og beskæftigelse 2019" (VIVE) og "Handicap og beskæftigelse – Fra barrierer til broer" (CARMA). Rådet havde især fokus på den nye viden om forbehold mod at ansætte mennesker med handicap og den manglende viden i jobcentre om kompensationsmuligheder og særligt nøglepersonernes rolle.

Også på sundhedsområdet er der ny viden på vej. Rådet anbefalede i 2018 en gentagelse af undersøgelserne "Sundheden blandt voksne med udviklingshæmning" og "Sundhedsprofil for voksne med helbredsrelateret aktivitetsbegrænsning og fysisk funktionsnedsættelse", som blev gennemført af Statens Institut for Folkesundhed i 2014. Sundheds- og ældreminister Magnus Heunicke tog ultimo 2019 initiativ til dette, og DCH følger gennem følgegruppen arbejdet med undersøgelsen, som igen gennemføres af Statens Institut for Folkesundhed. Resultater forventes i 2021 (se desuden afsnit om sundhed).

Rådet har i sommeren 2020 igangsat arbejdet med en ny gap-analyse af hhv. borgere med handicap og kommunale sagsbehandlere og ledes oplevelse af samarbejdet og tilliden. Resultaterne foreligger i foråret 2021 (se desuden afsnittet om tillid).

4 Ligebehandling i forebyggelse og adgang til sundhedsydelse

Personer med handicap har generelt en dårligere helbredstilstand og kortere levetid end personer uden handicap, og DCH besluttede i forbindelse med arbejdet med Vision 2022, at rådets arbejde med temaet om sundhed skulle centreres om at sikre ligebehandling i forebyggelse og adgang til sundhedsydelser.

Undersøgelser i gang hos Statens Institut for Folkesundhed (SIF)

Rådet har gennem flere år arbejdet for en gentagelse af undersøgelserne ”Sundheden blandt voksne med udviklingshæmning” og ”Sundhedsprofil for voksne med helbredsrelateret aktivitetsbegrænsning og fysisk funktionsnedsættelse”, som blev gennemført af Statens Institut for Folkesundhed i 2014. På opfordring fra blandt andet DCH meddelte sundheds- og ældreministeren ultimo 2019, at det var aftalt med Statens Institut for Folkesundhed, at der i 2020 skulle igangsættes en undersøgelse med det formål at give et opdateret billede af helbredstilstanden blandt mennesker med helbredsrelateret aktivitetsbegrænsning og/eller fysisk funktionsnedsættelse samt udviklingshæmning. Undersøgelsen er i skrivende stund under udarbejdelse og løber indtil udgangen af 2021.

Deltagelse i nationale kræftscreeningsprogrammer

Meget tyder desværre på, at personer med handicap ikke deltager i de nationale screeningsprogrammer for henholdsvis livmoderhalskræft, brystkræft og tarmkræft på samme niveau som den øvrige befolkning. En undersøgelse foretaget af Analyse Danmark for Danske Handicaporganisationer viser, at flere end hver fjerde af de adspurgte personer med handicap har oplevet problemer med at deltage i de anbefalede screeningsundersøgelser.

Rådet har været i dialog med Danske Regioner med henblik på at få igangsat tiltag for at sikre mennesker med handicap bedre vilkår for deltagelse i nationale screeningsprogrammer. Rådet har desuden tidligere rettet henvendelse til både tidligere og nuværende sundhedsministre og opfordret til, at der iværksættes en generel undersøgelse af, hvilke barrierer der forhindrer personer med handicap i at deltage i de vedtagne screeningsprogrammer, og hvilke initiativer der skal sikre, at mennesker med handicap modtager et reelt tilbud om at deltage i screeningsprogrammerne. Det har desværre ikke medført initiativer fra ministerens side. I november 2020 udsendte sekretariatet en rundspørge til regionernes screeningssekretariater med henblik på at indsamle erfaringer med initiativer, der kan øge deltagelsen i screeningsprogrammer blandt mennesker med handicap. Resultaterne bruges til at følge op på regeringens rapport til FN's Handicapkomité fra april 2020, der nævner de dokumenterede problemer på screeningsområdet, men ingen planlagte initiativer, som imødekommer disse udfordringer. Formanden adresserede problematikken i en kommentar til et [debatindlæg i Politiken](#):

”

Det må ikke være en funktionsnedsættelse som afgør, om screening og behandling er muligt i det danske sundhedsvæsen. Balancen i folkesundheden skal genoprettes, så ingen sættes uden for døren på grund af en funktionsnedsættelse.

- Liselotte Hyveled, formand for Det Centrale Handicapråd

Sundhedstjek

Sundhedsstyrelsen offentliggjorde i november 2019 en evaluering af fire kommunale forsøg med sundhedstjek. Forsøgene var foranlediget af en folketingsbeslutning i 2014 som opfølgning på de to SIF-undersøgelser, der dokumenterede dårlig sundhedstilstand for mennesker med fysisk og psykisk handicap. Forsøgets formål var at opspore sygdomme ved at sende beboere på botilbud eller modtagere af hjælp i eget hjem til lægetjek hos en praktiserende læge. Derudover blev pædagogerne i botilbuddene uddannet til blandt andet at sikre et bedre samarbejde mellem beboerne og deres læge. Evalueringen viste et stort potentiale i at indføre årlige sundhedstjek for mennesker med handicap, herunder at der kan opnås en reel forebyggende effekt til gavn for helbredstilstanden for de pågældende borgere samt for kommunernes og regionernes langsigtede økonomi. Dog viste evalueringen, at det har været en udfordring at rekruttere læger i de kommuner, hvor der ikke var indgået en regional aftale med Praktiserende Lægers Organisation (PLO).

På baggrund af de gode resultater anbefalede DCH i november 2019 social- og indenrigsmisteren og sundhedsministeren som ansvarlige ressortministre at gå i dialog med KL, Danske Regioner og PLO om rammevilkår og en generel model for kommunernes og regionernes anvendelse af sundhedstjek for personer med handicap, så modellen udbredes i alle landets kommuner og regioner. På baggrund af opfordring fra blandt andet DCH har sundhedsministeren i et svar til Folketingets Sundhed- og Ældreudvalg i februar 2020 tilkendegivet, at han vil gå i dialog med PLO og Danske Regioner om en model for målrettet sundhedstjek til relevante grupper, herunder personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. En egentlig udbredelse af sundhedstjek til borgere med funktionsnedsættelser vil naturligvis kræve finansiering, og omkostningerne hertil afhænger i høj grad af, hvordan man afgrænser målgruppen samt tilrettelægger sundhedstjek og opfølgning. Seneste melding fra Sundheds- og Ældreministeriet er, at det fortsat er regeringens ambition at indføre sundhedstjek, men at arbejdet er udskudt pga. corona-situationen.

5 Behov for bedre vilkår for og adgang til uddannelse for unge med handicap

DCH arbejder for at sikre bedre vilkår for, at mennesker med handicap kan få en uddannelse. Uddannelse er en væsentlig forudsætning for at kunne komme i beskæftigelse, bidrage til samfundet og have muligheden for et liv med selvbestemmelse; det gælder i særlig grad for unge med handicap. Desværre er uddannelsesgraden lavere for mennesker med handicap end for mennesker uden, hvor uddannelsesgraden er nedadgående, mens den for mennesker uden handicap stiger. Samtidigt viser ny forskning fra 2020, at beskæftigelsesgraden er væsentlig lavere for mennesker med handicap. 58 pct. af personer med handicap er i beskæftigelse i 2019, mens det tilsvarende tal for mennesker uden handicap er 84 pct. I gruppen med større handicap er 37 pct. i beskæftigelse. Beskæftigelsesgabets mellem mennesker med og uden handicap har i den seneste periode været faldende, men den nye forskning indikerer, at beskæftigelsen for personer med handicap er mere påvirket af udsving i konjunkturerne, end den er for personer uden handicap.

Der er således behov for et kontinuerligt fokus på at bedre vilkårene for, at unge med handicap kan tage en uddannelse, så unge med handicap ikke bare formelt, men også reelt, får lige adgang til at gennemføre en uddannelse og får kompetencer til at komme videre i beskæftigelse. Dette forudsætter fleksibilitet og individuelt tilrettelagt støtte. I 2020 har planlægningsarbejdet frem imod en høring om uddannelser pågået.

Viden om elever med handicap i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse

I 2018 blev rådets arbejde med temaet uddannelse skudt i gang med et samarbejde med Undervisningsministeriet om at skabe viden om overgange fra grundskole til ungdomsuddannelse. På baggrund af henvendelse fra rådet tog undervisningsministeren i 2018 initiativ til den registerbaserede undersøgelse "Uddannelsesresultater og -mønstre for børn og unge med funktionsnedsættelser", som blev offentliggjort i september 2020. Det er med undersøgelsen lykkedes at identificere og afgrænse børn med forskellige funktionsnedsættelser i registre, som vil gøre det muligt fremover at følge udviklingen for disse grupper i uddannelsessystemet og videre til arbejdsmarkedet, men desværre kan undersøgelsen ikke konkludere noget sikkert eller præcist om, hvilke forhold der fremmer og hæmmer uddannelsesresultaterne for børn og unge med funktionsnedsættelse. Hertil er det kommunale casemateriale, som indgår i undersøgelsen, for småt og kommunernes organisering af indsatser for forskelligartet.

Rådet har efterfølgende opfordret børne- og undervisningsministeren til hvert andet år at gentage den registerbaserede undersøgelse. For at få klare svar på, hvad der virker i forhold til børn med handicap, har rådet samtidigt opfordret ministeren til at gennemføre en stor kvalitativ undersøgelse, der kortlægger sammenhænge mellem skolernes grad af segregeret undervisning og uddannelsesresultater, og som tager højde for elevernes grad af funktionsnedsættelse.

Ministeren har ultimo 2020 tilkendegivet, at hun har besluttet at følge DCH's anbefaling, og at ministeriet fremover løbende skal følge udviklingen i målgruppen med udgangspunkt i VIVE's design; dette med fokus på, om forskellene i faglige resultater mellem elever med og uden funktionsnedsættelser mindskes eller forstørres over tid. Ligeledes er DCH's anbefaling om en stor kvalitativ undersøgelse til dels imødekommet med en større evaluering af inkluderende læringsmiljøer og socialpædagogisk bistand, som ministeriet har bedt [VIVE](#) om at udarbejde.

Forberedende grunduddannelse (FGU)

I forbindelse med DCH's årsberetning for 2018 sendte rådet anbefaling til undervisningsministeren om at sikre, at der allerede fra FGU'ens opstart indsamles relevant data til en løbende monitorering af, hvorvidt uddannelsen fungerer efter hensigten. Rådet anbefalede desuden ministeren at være opmærksom på, at der ikke sker et skred i målgruppevurderingen af unge med handicap fra STU'en til FGU'en.

Den nye undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil udmeldte i februar 2020, at hun ville droppe det ellers blandt forligspartenerne (2017) aftalte følgeforskningsprogram til den nye FGU-uddannelse. Beslutningen blev dog ændret med en udmelding om et forskningsprogram i juni 2020. DCH's anbefalinger vurderes at blive tilgodeset med forskningsprogrammet.

Behov for regelændringer og øget vejledning på erhvervsskoleområdet

Rådet besluttede i 2019 på baggrund af IMR's rapport "Ligebehandling af elever med handicap på erhvervsskoler" at støtte op om instituttets anbefalinger med henblik på at bedre vilkårene for særligt praktik. På baggrund af rapporten og sonderinger med forskellige aktører besluttede rådet i 2020 at anbefale regelændringer og politiske initiativer for at give bedre muligheder for unge med handicap.

Rådet har efterfølgende sendt anbefalinger til undervisningsministeren om at indføre regler, der sikrer, at det bliver muligt for elever med handicap at tage en erhvervsuddannelse på fleksible vilkår, herunder at det

sikres, at det i praksis er muligt for elever med handicap at tage praktikforløb på nedsat tid, og at ministeriet undersøger mulighederne for at yde økonomisk kompensation til elever, der på grund af et handicap er nødt til at være i praktik på væsentligt nedsat tid. Rådet har desuden anbefalet ministeren at sikre, at erhvervsskolernes pligt til at yde vejledning og støtte i forbindelse med etableringen af en praktikplads, herunder vejledning af virksomheden under praktikforløb, tydeliggøres i erhvervsuddannelsesloven samt sikre bedre information til erhvervsskoler og virksomheder om, hvordan virksomheder kan udøve rimelig tilpasning og få støtte hertil, når de har en elev med handicap i praktik. Endeligt anbefalede rådet, at erhvervsskolerne intensiverer vejledningen af kommende og nuværende elever med handicap om mulighederne for støtte.

Regelbarrierer på videregående uddannelser

Rådet har i 2020 rettet henvendelse til uddannelses- og forskningsministeren med en række anbefalinger om at fjerne regelbarrierer for at få relevant erhvervserfaring (studiejob eller frivillig praktik), mens unge med handicap er i gang med videregående uddannelser. Anbefalingerne vedrører handicaptillæg til SU'en, optjening af tilstrækkeligt med ECTS-point samt den kompenserende hjælp på arbejdsmarkedet for unge med handicap.

Ministeren har svaret, at Styrelsen for Forskning og Uddannelse i foråret 2020 har udsendt et hyrdebrev, som sætter fokus på problemstillingen til de videregående uddannelsesinstitutioner, som ligeledes har fået en tjekliste, der kan understøtte dem i arbejdet, samt at hun vil tage anbefalingerne med videre i regeringens overvejelser om, hvordan der kan tages initiativ til at mindske uligheder i uddannelsessystemet for personer med handicap. Trods tilkendegivelse fra ministeren om et møde med henblik på at drøfte anbefalingerne, har det ikke været muligt at få et møde på plads med ministeren.

DCH fortsætter med at sætte fokus på udfordringer for unge med handicap på de videregående uddannelser, herunder mulighederne for at opnå relevant erhvervserfaring under studiet. Et planlagt høringsarrangementet med deltagelse af ordførere fra Folketingets partier var planlagt afholdt ultimo 2020, men udskydes grundet corona-situationen til 2021.

6 Måling af livskvalitet som giver mening for alle

Flere undersøgelser viser, at mennesker med handicap er mindre tilfredse med deres liv end mennesker uden handicap. Heriblandt SHILD-undersøgelsen fra 2016, som viser, at 87,7 pct. af personer uden handicap enten er 'meget tilfreds' eller 'tilfreds' med sit liv, mens dette kun gør sig gældende for 52,3 pct. af personer med større fysisk handicap og 33,9 pct. af personer med større psykisk handicap.

Rådet vurderede i forbindelse med arbejdet på Vision 2022, at der var behov for at se på metoder til at måle og vurdere livskvalitet for mennesker med handicap. En stor del af befolkningen har en lidelse eller en funktionsnedsættelse og for en dels vedkommende også et handicap i mødet med samfundet. Det er ikke en homogen gruppe, og livskvalitet kan handle om mange forskellige ting - som det også gør for mennesker uden handicap.

Der er bred enighed om, at visse forhold generelt vejer tungere end andre for livskvalitet. For eksempel påvirker helbred, indkomst og beskæftigelse mange aspekter af livet og har derfor afgørende betydning for

livskvaliteten, men for nogle grupper vægtes andre faktorer højere end for andre, og for nogle mennesker med handicap giver enkelte af disse ikke mening at måle på, ligesom nogle vil have vanskeligt ved at give udtryk for, hvad der giver livskvalitet for dem. Der kan derfor være behov for at anvende andre måleredskaber, som er udviklet specifikt til dette formål, for at opnå et mere retvisende billede af livskvaliteten for disse grupper, og der er behov for mere detaljerede og målrettede livskvalitetsmålinger. Dette vil ikke alene bidrage til et mere nuanceret indblik i livskvaliteten for mennesker med handicap; det vil også bidrage med viden om, hvor man med fordel kan målrette indsatsen for at forbedre livskvaliteten.

Rådet tog i 2020 hul på arbejdet med at sikre bedre data på livskvalitet for mennesker med handicap og drøftede forskellige behov og målemetoder. Rådet arbejder pt. på anbefalinger til social- og indenrigsministeren desangående, som både omfatter en kvantitativ undersøgelse af livskvaliteten for mennesker med handicap og et kvalitativt studie af livskvalitet hos mennesker med svære udviklingshandicap.

7 Digital kommunikation mellem mennesker med handicap og det offentlige

Danmark indtager en førsteplads som det land i verden, der er længst fremme med offentlig digitalisering. Imidlertid er ikke alle mennesker med handicap med på digitaliseringsbølgen. Nogle har brug for konkret hjælp og støtte til at tilgå de digitale løsninger, mens andre har behov for helt at blive fritaget fra kravet om at bruge digitale løsninger i kontakten med offentlige myndigheder. DCH har et særligt fokus på digitalisering og digital inklusion, da det er et tema, der har stor betydning for mennesker med handicap og deres muligheder for at deltage og blive inkluderet i samfundslivet; lige nu aktualiseret af corona-krisens krav om en omfattende omstilling til en digital hverdag, hvor en lang række aktiviteter finder sted virtuelt frem for ved fysisk fremmøde.

Omdrejningspunktet for DCH's arbejde med digital inklusion er at sikre, at alle mennesker med handicap – uanset digitale kompetencer – har lige adgang til at kommunikere med offentlige myndigheder. Rådet arbejder for, at der sideløbende med de digitale løsninger altid skal stilles alternative løsninger til rådighed samt sikres tilbud om vejledning og hjælp til de borgere med handicap, der af forskellige årsager ikke kan eller har svært ved at bruge digitale løsninger, ligesom der skal være et højt informationsniveau omkring fritagelsesmulighederne.

Ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi

I 2020 har DCH etableret et tæt samarbejde med Digitaliseringsstyrelsen omkring styrelsens arbejde med digital inklusion. Digitaliseringsstyrelsen er i samarbejde med KL og Danske Regioner i gang med at forberede oplægget til en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi gældende fra 2022. I den forbindelse har DCH været inviteret til at bidrage med input til, hvilke målsætninger og udfordringer en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi bør adressere. Sekretariatet deltager desuden i Digitaliseringsstyrelsens Netværk for digital inklusion, der har til formål at identificere og kvalificere nye problemstillinger samt generere nye idéer til, hvordan der bedst muligt tages hånd om it-udfordrede borgere, herunder mennesker med handicap.

Hvad kendetegner borgere med handicap med udfordringer ved digital kommunikation?

DCH har fået supplerende spørgsmål omkring digital kommunikation med i VIVE-undersøgelsen "Personer med handicap – hverdagsliv og levevilkår", der forventes at foreligge primo 2021. Resultaterne af undersøgelsen kan give et billede af, hvad der kendetegner de borgere med handicap, som oplever udfordringer i den digitale kommunikation med offentlige myndigheder, hvilket kan være med til at målrette indsatsen.

Rundspørge blandt kommunale handicapråd

I oktober 2020 har rådet desuden gennemført en rundspørge om digital kommunikation blandt medlemmer af de kommunale handicapråd. De adspurgte handicapråd peger på, at borgere med handicap og deres pårørende har manglende kendskab til fritagelsesmulighederne og kommunens tilbud om hjælp og vejledning, herunder tilbud i borgerservicecentre og på biblioteker. Ifølge handicaprådene er der behov for et højere informationsniveau om fritagelsesmuligheder, bedre muligheder for personlig hjælp samt bedre rammer for, at professionelle og pårørende kan agere digitale hjælpere. Resultaterne af rundspørgen peger desuden på, at der er et uudnyttet potentiale i forhold til at inddrage handicaprådene i kommunernes arbejde med at finde lokale løsninger på udfordringer med digital kommunikation.

På baggrund af resultaterne af rundspørgen bragte Altinget i november 2020 et [debatindlæg af formand Liselotte Hyveled](#), der sætter fokus på potentialet i at udvikle rammerne for digitale hjælpere og i højere grad inddrage de kommunale handicapråd som sparringspartnere i udviklingen af kommunale løsninger. DCH har bragt resultaterne af rundspørgen blandt de kommunale handicapråd i spil gennem rådets bidrag til, hvilke udfordringer en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi bør adressere.

”

Der skal være mulighed for fysisk fremmøde og personlig hjælp til at lære om digitale platforme på tværs af myndigheder. Samtidig bør der oprettes en hotline, som borgere med handicap og deres pårørende kan kontakte for at få rådgivning. Der vil også være en gruppe af borgere, for hvem det ikke giver mening at blive digitale. Her er det vigtigt, at der er tydelig information om, hvordan de kan blive fritaget og hvilke alternative løsninger, der er til digitale løsninger for kontakt med offentlige myndigheder.

- Liselotte Hyveled, formand for Det Centrale Handicapråd

Resultaterne af rundspørgen om digital kommunikation skal sammen med resultaterne af spørgsmålene om digital kommunikation i VIVE's levevilkårsundersøgelse desuden danne afsæt for en holdningsbearbejdende kampagne om ikke-digitale borgere, som rådet er i gang med at planlægge. Kampagnen har til formål at adressere retten til at være ikke-digital og skabe større accept af ikke-digitale borgere ved at belyse de udfordringer, som mennesker med handicap kan opleve som konsekvens af indførelse af digitale post- og selvbetjeningsløsninger i den offentlige sektor.

8 Tillid i mødet mellem borgeren og det offentlige

Der har længe været udfordringer med tilliden mellem borgere med handicap og det offentlige – borgerne føler sig ikke tilstrækkeligt hørt og inddragede, oplever manglende faglig viden hos sagsbehandlere og beskriver, at kontakten med kommunen opleves som en kamp. Mødet mellem borger og det offentlige system opleves ofte forskelligt af de to parter.

Debatten om tillid og retssikkerhed på handicapområdet har også fyldt meget i 2020 blandet andet med udgangspunkt i Social- og Indenrigsministeriets opgørelse over sager, der bliver omgjort i Ankestyrelsen på

børne- og voksenhandicapområdet, som viser meget høje omgørelsesprocenter i kommunerne. Omgørelsesprocenterne udfordrer borgernes oplevelse af retssikkerhed og tillid.

En række aktører har markeret sig i debatten. Advokatrådet udgav i sommeren 2020 i samarbejde med Embedsværket rapporten "Retssikkerhed for udsatte borgere", som dokumenterede udfordringer med retssikkerheden på handicapområdet og indeholdt en række forslag, herunder om oprettelse af en retssikkerhedsfond. Rapporten fik en del politisk opmærksomhed. I efteråret 2020 er social- og indenrigsminister Astrid Krag flere gange kaldt i åbent samråd om udfordringer med retssikkerhed på handicapområdet. Social- og Indenrigsudvalget holdt den 11. november 2020 en åben høring om retssikkerhed for borgere med handicap med det formål at belyse problemerne med sagsbehandlingen på handicapområdet og bidrage til at skabe et bedre grundlag for politiske drøftelser om veje til at forbedre retssikkerheden for borgere med handicap.

KL meldte i november 2020 ud, at man vil sætte retssikkerhed i toppen af sin politiske dagsorden gennem en række initiativer i forhold til retssikkerhed og tillid, som skal styrke inddragelsen af borgere med handicap og styrke kompetencerne hos medarbejdere og ledere på socialområdet, herunder samarbejder KL med DH om, hvordan kommunerne kan arbejde med at styrke borgernes retssikkerhed og øge tilliden. KL ønsker desuden en forenkling af reglerne på en række områder i serviceloven, så de bliver lettere at forstå for borgerne og nemmere at administrere for kommunerne.

Det Centrale Handicapråds tiltag i forbindelse med temaet TILLID

Rådet besluttede i forbindelse med arbejdet med Vision 2022, at tillid også i denne rådsperiode skulle have en central plads i rådets arbejde – der er nemlig blandt handicaporganisationer og andre centrale aktører på området enighed om, at tillid og en inddragende relation er centralt i samarbejdet mellem borgere og sagsbehandlere i kommunen. Der er derfor behov for en kvalificeret, nuanceret og konstruktiv dialog om, hvordan tilliden kan styrkes.

Rådet fik i 2015 udarbejdet en gap-analyse, som belyste gap'et (afstanden) mellem borgere, sagsbehandlere og offentlige lederes opfattelse af samarbejdet på en række parametre med henblik på at styrke brugerindflydelse og tillid. Borgerne vurderede i 2015-undersøgelsen konsekvent samarbejdet dårligere end de kommunale respondenter. På baggrund af de fortsatte udfordringer med tillid på handicapområdet og med henblik på at bidrage til at mindske tillidskløften besluttede rådet i 2019 at gentage undersøgelsen og få en aktuel status på tilliden. Med henblik på at få udbredt viden om gode indsatser, besluttede rådet desuden, at undersøgelsen denne gang også skal have et kvalitativt element, som skal afdække gode erfaringer fra kommuner, som gennem forskellige initiativer og processer har arbejdet med at bedre tilliden og styrke samarbejdet.

”

Jeg ser frem til, at vi i den forbindelse forhåbentlig får belyst situationen med valide data samt får nogle brugbare redskaber og gode eksempler, som er velfungerende i forhold til at styrke tillid og inddragelse af borgerne, som kan tjene som inspiration til at forbedre praksis.

- Liselotte Hyveled, formand for Det Centrale Handicapråd

VIVE forestår arbejdet med den nye undersøgelse, som skal belyse, om der stadig er forskel på, hvordan borgere med handicap og kommunerne opfatter sagsbehandlingen, og hvilke barrierer og muligheder for inddragelse og tillid, de oplever i mødet med hinanden. Arbejdet med gap-analysen er gået i gang i efteråret 2020, hvor supplerende spørgsmål om menneskers oplevelse af sagsbehandling og tillid til kommunen er sendt ud med VIVE's SHILD-undersøgelse "Personer med handicap – hverdagsliv og levevilkår". Borgerperspektivet uddybes og nuanceres desuden gennem en kvalitativ analyse af interview med borgere med handicap. VIVE gennemfører derforuden en kvantitativ analyse af data indsamlet via en spørgeskemaundersøgelse blandt kommunale sagsbehandlere og ledere, der arbejder med borgere med handicap i alle 98 kommuner. Kommunernes perspektiver på mødet uddybes og nuanceres herefter ved hjælp af kvalitative interview med kommunale sagsbehandlere, der arbejder med borgere med handicap. Endeligt indsamler VIVE eksempler på kommunale indsatser, som kommuner har gode erfaringer med at anvende til at øge tillid og brugerinddragelse i relation til borgere med handicap, ved henvendelse til kommunerne og andre relevante aktører.

Resultater af gap-analysen forventes i 1. kvartal 2021.

9 Kommunale Handicapråd

FN's Handicapkonvention præciserer, at mennesker med handicap aktivt skal inddrages, når der skal gennemføres lovgivning eller politiske beslutninger indenfor handicapområdet. I Danmark er konventionen blandt andet gennemført ved, at alle kommuner har pligt til at etablere et handicapråd, som er forum for dialog og sparring mellem kommunalbestyrelsen og repræsentanter for kommunens borgere med handicap. DCH har i kraft af sin bekendtgørelse en særlig opgave i forhold til at inddrage erfaringer fra arbejdet i de kommunale handicapråd. De kommunale handicapråd indgår som en integreret del af rådets arbejde, da handicaprådene spiller en vigtig rolle i udviklingen af forholdene for mennesker med handicap lokalt, idet de har et dybdegående kendskab til området og kan italesætte de udfordringer og barrierer, som mennesker med handicap oplever i kommunerne.

Handicaprådenes Dag 2020 - handicappolitik med handling og fremdrift

Den 25. februar 2020 var DCH for første gang vært for Handicaprådenes Dag, hvor temaet var kommunale handicappolitikker. På dagen lancerede DCH publikationen "[Nye kommunale handicappolitikker – Inspiration til at udvikle handicappolitik med handling og fremdrift](#)", som giver inspiration og konkrete idéer til kommunernes arbejde med at udvikle og implementere handicappolitikker, som er i overensstemmelse med FN's Handicapkonvention. Handicaprådenes Dag erstatter de tidligere årsmøder og er i højere grad end tidligere målrettet medlemmer af de kommunale handicapråd med henblik på at skabe et forum for udvikling og dialog på tværs af de kommunale handicapråd.

Samarbejdet med de kommunale handicapråd

I 2020 har DCH haft fokus på at styrke samarbejdet med de kommunale handicapråd og inddrage lokale erfaringer og viden i rådets arbejde med at rådgive politikere, myndigheder og andre aktører om, hvordan de kan forbedre forholdene for mennesker med handicap. Som led i dette arbejde har DCH lanceret nyhedsbreve målrettet medlemmer af de kommunale handicapråd, hvor der både deles information omkring rådets aktiviteter og initiativer med relevans for de kommunale handicapråd samt viden og nyheder fra samarbejdspartnere. DCH udsender desuden med jævne mellemrum mindre spørgeskemaundersøgelser til handicaprådene med henblik på at inddrage lokale erfaringer i rådets arbejde.

DCH har i årets løb været i løbende dialog med de kommunale handicapråd, herunder gennem netværksgruppen for kommunale handicapråd på Facebook. Sekretariatet modtager desuden løbende henvendelser fra medlemmer af kommunale handicapråd, som har konkrete spørgsmål vedrørende handicaprådets opgaver og virke eller ønsker sparring på håndtering af nogle af de udfordringer, der kan opstå i forbindelse med handicaprådets arbejde.

10 Det Centrale Handicapråd i medierne

Et øget kendskab til DCH blandt andet gennem synlighed i medie billedet har i 2020 været et strategisk mål i arbejdet med kommunikation. Særligt har der været fokus på at skabe synlighed på fire temaer i Vision 2022; sundhed, uddannelse, tillid samt holdninger og fordomme.

DCH har i den forbindelse arbejdet på egne platforme som rådets website og de sociale medier: LinkedIn, Twitter og Facebook. Derudover er der leveret en række indlæg og udtalelser i den trykte og webbaserede presse.

Presse

Det har dog i 2020 været sværere at komme til orde med handicappolitiske dagsordener grundet coronapandemien. Med mediernes opmærksomhed rettet mod videreformidling af restriktioner og konsekvenser forbundet hertil, har DCH oplevet en tilbageholdenhed med at bringe historier, som ikke knyttede sig til netop pandemien. Derfor valgte DCH også at sætte ind med en række debatindlæg og kronikker, som netop satte handicapområdet perspektiver på corona-dagsordenen. Her fik blandt andet sommerdebatindlægene god opmærksomhed. Med et indlæg i henholdsvis [Kristeligt Dagblad](#) og [Jyllands-Posten](#) satte formand Liselotte Hyeved fokus på de mange dilemmaer, som var forbundet med afstandskrav, forsamlingsforbud og isolation under nedlukningen samt på de udfordringer, der knyttede sig til at vende tilbage til arbejdsmarkedet i forbindelse med den første genåbning af samfundet.

Ligeledes havde formand Liselotte Hyeved i samarbejde med Hverdagsaktivisterne allerede i foråret fokus på ensomhed som en følgesvend til pandemien. Netop dagsordenen omkring ensomhed har vist sig voksende under pandemien og særligt i efteråret, hvor både partnerskaber for at afhjælpe ensomhed samt en statsfinansieret indsats blev iværksat.

Helt generelt for medieoptræden gælder det for DCH, at rådet i 2020 blev omtalt eller citeret i presse og medier i 144 artikler. Formand Liselotte Hyeved blev omtalt i medier og presse 59 gange i løbet af året. Formandens omtale i medier og presse tæller blandt andet 8 debatindlæg i 2020 om emner som beskæftigelse, uddannelse, sundhed, digitalisering samt fordomme og holdninger.

Blandt indlæggene er det værd at nævne den [fælles debat om STU i Altinget](#), som DCH skrev sammen med FONDEN UNGES, Lev, Glad Fonden og Foreningsfællesskabet Ligeværd. Uddannelse har været et helt centralt område i 2020, hvor der af flere omgange har været fokus på netop mere fleksible uddannelsesrammer. Debatindlægget i sommer satte således fokus på, at unge med handicap bør have adgang til en overbygning på STU, som kan give bedre forudsætninger for udvikling og for at komme videre i job, uddannelse eller beskyttet beskæftigelse.

Af årets øvrige debatindlæg bør indlægget i Politiken fra september nævnes. Avisen havde en nyhedshistorie om, hvordan mennesker med handicap holdes uden for sundhedsvæsenet, når det eksempelvis gælder screening for kræft. Det er en problemstilling, som DCH tidligere har været i medierne og fortælle om. Således kunne formand Liselotte Hyveled, samme dag som nyheden udkom, sende et debatindlæg af sted, som respons på de rejste problematikker. Indlægget udkom i søndagens avis, hvor der er en relativt høj læseskare.

Det Centrale Handicapråd på sociale medier

På de sociale medier har der i 2020 været rigtig god aktivitet. Med strategien om inspirerende fortællinger på Facebook, vidensdeling på LinkedIn og daglig reaktion på aktuel dagsorden på Twitter har DCH haft succes med at udkomme med egne budskaber og understøtte Vision 2022 ved hjælp af mediernes generelle nyhedsflow.

Alt i alt er målsætningen om et bedre kendskab til DCH og vores mål og værdigrundlag blevet indfriet via medieaktiviteter i 2020 til trods for corona-pandemiens svære kår.